

HRVATSKA RIJEČ

Predplatna ciena: na godinu K 12. — Za po godine K 6. — Za Šibenik na godinu donošanjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 sviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unaprijed plate. — Priobćena pisma i zahvalne tiskaju se po 20 para po peti redak. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

Sjednica uprave i vieća.

U dogovoru sa članovima Poslovnog odbora, čast mi je sazvat i za dan 27. ov. mjeseca sjednicu uprave, u Spljetu, u 8 sata u jutro.

Istoga dana i u istom mjestu nakon sjednice uprave držati će svoju sjednicu Vieće stranke.

Predmet i sjednici Uprave i sjednici Vieća: Izbori.

Zadar, 10. travnja 1911.

D. Ivo Prodan
predsjednik.

Dnevni red sjednice uprave i vieća stranke preveć je važan. S toga preporučamo svima, da listom na sjednicu dodju, jer će se na njoj pretresivati pitanja, koja će trebati razjašnjenja i informacija sa svih strana.

Niču kandidature.

Predizborno je vrijeme. Trzavice se već opažaju. Na mnoge strane izbija bojazljivja nervoznost, koja hoće da se prikrije jakim i prietećim frazama. Hoće se s tim zabašuriti pravo stanje stvari i stidljivo prikriti nečije klimave temelje i loše, vrlo loše izgleda.

Značajka ovih predizbornih trzavica je ta, da se je novinstvo svih dlaka u velike razpisalo o pravašima. Ne ćemo ovdje izdicati pustih protuslovlja, na koja nailazimo pri svakom drugom redu utvaraških organa, jer su ista i preveć napadna i opazljiva. Primjerice, onđe, gdje se veli, da pravaša nema, da će ih nestati, da će ih utući, a par redaka niže trubljim i bubnjevim kriči se „na okup“ svima i svakakvim proti pravašima. Da to nije strah pred pravašima, koji okuplja sve šarenjake i političke špekulante u Dalmaciji, ne će nitko zanekati. Jer da toga straha nije, ne bi se Utvaraši toliko trsili, da s koca i s konopca strpaju u jednu vreću sve ono, što je strahu, uplivu s višega, podmićivanju itd. podatno.

Utvaraško novinstvo povel je čitavu bezdušnu harangu proti stranci pravaša. U njihovom novinstvu najvjernije se prikazuju sva sredstva, koja će proti nama upotrebiti, a grubijanština njihova stila, licumjerstvo, kojim je njihovo pisanje prožeo, laži, koje se jedna za drugom nižu, najrječitiji su dokaz česa li se ne će Utvaraši laćati, da još ovaj put izdrže navalu čestitog naroda, koji pod zastavom stranke prava stupa

k izborima proti javnom nemozaru i korupciji te se kod nas uvrićila pod okriljem Utvare.

Utvaraško novinstvo u svojoj nervoznosti vrvi svom silom kombinacija izbornih. Već sada ono je u sve . . . upućeno. Čak znađe, koji li su svi kandidati stranke prava i gdje će koji kandidirati i s kojim uspjehom. Sveznadarstvo utvaraških novina biti će mnogomu začudno, ali nama nije, jer znamo, da oni turaju u javnost kombinacije i kandidature samo u prozire i himbene svrhe. Iznášaju se mnoga imena. Ali karakteristično je, da dok utvaraško novinstvo zna za sve pravaške kandidate, dotle o svojima mudro šuti. Samo o nekim kaponjima govori o . . . sigurnom uspjehu. Ovo ne bi bio prvi put, da su Utvaraši pravili račun bez krčmara.

Nego jedne novine osobito se iziču zagrižljivošću svojom prama pravašima. Nosi imena nekih pravaša kao kandidata pak na temelju toga pravi svoje koment. Na to nam je odgovoriti, da stranka prava nije još nigdje proglasila svojih kandidata, čak se i pravaško novinstvo uzteglilo i od bilježenja glasina o utvaraškim kandidatima. Mi smo to učinili, jer znamo, što je obzir i što je pristojnost. Nepristojno je i huncutski nemećati i protivuriti kroz javnost imena, dok stranka službeno nije kandidature proglasila. Utvaraško novinstvo nije niti za tu najelementarniju pristojnost i delikatnost znalo, pak se je i o osobe dotičnih očešala. Ali i kad bi dotični bili kandidati, kada bi ih stranka i proglasila kao takove, svi oni spomenuti od protivničkog novinstva bili bi neprispodobivo bolji od Iličevića, Biankinia, Tončića i sličnih. Ne smije se u obješenjakovoj kući o konopcu govoriti, pak je od glasila Iličevića, Biankinia i Tončića skrajna drozovitost, kada oni nekim pravašima podmiću one stvari, koje su utvarašima: prošlost, tradicija i obstanak. Onakovi, kao gornja trojica, ne imaju prava govoriti o neovisnosti, jer su oni svoju karijeru učinili samo kao c. k. detektivi u . . . civilu.

Mi se ne žurimo sa našim kandidaturnama, no rek bi, da te hladnokrvnosti ne ima kod utvaraša. Iz svega izbija njihov nemir i napeta bojazan, da izgube ono, što im je dosad sve bilo. Mi mirno čekamo na odluke, koje će uprava i vieće naše stranke na 27. ovog mj. poprimiti. A kada budu službeno proglašene jedne i druge kandidature, a to će biti skoro istodobno s malom razlikom, onda ćemo utvaraškoj gospodi biti na razpoloženju, ako im se protivite praviti uzporebe između osoba pravaških i njihovih kandidata. No baš onda, ova je prilika, da će oni ušutiti, jer prispodoba se baš utvaraši moraju najviše bojati.

To primirje trajalo je blizu sedam godina, kad god. 1274. Šibenčani, ne zna se za što opet se uzbuñiše protiv trogriskomu biskupu; ne htjede doše dignuti sv. Ulje, što ga je bio posvetio one godine, a kad biskup posla svoga svećenika, da mu sakupi desetine, ne samo, što nisu mu je dali, nego nemilo izprebijaše nesretного škadjavca, oteku mu sve što uza nj nadjoše, te ga praznih ruku i na pola mrtvog odpremiše kući.

Biskup Kolubana posla svoga nadžakna Gervazija u Spljet, da se tuži nadbiskupu Ivanu proti nepokornosti i sili Šibenčana, ali Ivan ne htjede ga primiti, tada Gervazije poleti u stolnu crkvu sv. Dujma, da tu prosjeduje, a nadbiskup naredi, da ga iz crkve izgone.

Nalazeci se tada (11. 7. 1274.) u Solinu kninski biskup Yula, Gervazije uteče se k njemu, pak mu se potuži na usilnost Šibenčana i na odurno ponašanje nadbiskupa, te po oblasti primljenog od svoga biskupa Kolubana baš prokletstvo na nadpoca Stanka, na pope Vuka, Dinjaka, Kasarinu i Radovana; na djakona Mihovila i poddjakona Dita, te na gradske sudce Dobronju, sina Martina Ivančica-a, Stjepana Brastovinca i na gradske viećnike: Dragovana Barića, Brata Vučića, Iliju Radovanića, Jurja Dragozaja i druge imeinovane.

Biskup Nikola (Yula?) i primorski ban Pavao Šubić, koji je uza nj bio, nisu se protivili,

da Gervazije odmazdi Šibenčanima prokletstvom njihova biskupa, niti su se htjeli priti u te posle; za to se biskup Kolubana obrati pismom pun jala proti Prvostolniku Ivanu i nepokornim Šibenčanima, krabvom biskupu Saraćenu Kačić, koji mu potvrdi prokletstvo i pokriepi ga svojim pismom i pečatom.

10. Pavao Erizo prvi odabrani biskup Šibenika. Dok se biskup Kolubana na sve muke mućio, da obrani prava svoje crkve i da očuva granice svoje biskupije, ulagajući u tu svrhu sve i najstrožije mjere, Šibenčani gonili su svoju, te puštajući, da se on jada do mile volje, oni potaknuti i poduprti od svoga poteštata Jurja Šubića odabraše god. 1274. za svoga biskupa Mletčanina Pavla Erizija tada kanonika Strigonskoga.

Pavao Šubić, brat Jurin bijaše tada načelnikom u Spljetu, pak što milom što silom navede nadbiskupa Ivana, da potvrdi Pavlovo imenovanje i da ga posveti za šibenskoga biskupa; što Ivan borme i učini.

Uzaluž se biskup Kolubana bio latio novih prokletstva, uzaludno papa Grgur X. uzimao pod zaštitu sv. Stolice trogrisku biskupiju, uzalud mladi kralj Ladislav IV. pisao i Pavlu načelniku Spljeta i Jurju, načelniku Šibenika, da više ne diraju u

družtu počelo već djelovati. U mjestu Florianu Turci su provalili u kuću nekog odličnog Grka, te su mu stan opljačkali, a članove obitelji sasjekli.

Revolucija u Meksiku. Do jučer se izražavala nada, da će se ustanak u Meksiku stišati, no danas dolaze vesti, da se meksičanska vlada tome ne nada. Ustaše i dalje haraće i pobjeđuju vladine čete, te su ovih dana osvojili grad Agua Prieta.

Vlasti opomenule Crnu Goru. Zastupnici nekih vlasti, a među njima austro-ugarski i ruski izrazili su prijateljskim načinom nadu, da Crna Gora ne će vriedjati međunarodne obveze prema ustanku u Albaniji. Turska se je radi toga potužila, da se nijednostranost ne čuva, te je ustanovljeno, da su se na strani ustaša borili crnogorski častnici i vojnici. Crna Gora nije posvena oprovrgla tu vjest, ali je izdala natog, da se oni pojedinci, koji su možda učestvovali pri ustanku, imaju odmah povratiti u domovinu, jer će se inače smatrati kano bjegunci.

Političke viesti. Ustanak u Albaniji. U diplomatskim se krugovima govori, da su zastupnici velevlasti upozorili tursku vladu, neka udovolji zahtjevima Arnauta, jer bi inače njihov dalnji ustanak mogao prouzrokovati međunarodne zapletaje, koji bi mogli biti i sudbonosni.

Nadaše se javlja, da je ruska vlada preko svog poslanika na Cetinju, nekoliko puta intervenirala, da Crna Gora što strože pazi na neutralitet i da živi u prijateljstvu s Turskom. Govori se čak, da je sam ruski car opomenuo crnogorsku vladu, da nipošto ne podupire ustanka, kojeg da će Turska vlada brzo skrsiti.

Ustaše sve više napreduju. Pridružilo se ustanku i nekoliko stotina Miridita, a iz okoline Debra primolaze svaki čas ustanci. Na bojnom polju ina sada oko 10.000 ustaša.

Ustaše sve više napreduju. Pridružilo se ustanku i nekoliko stotina Miridita, a iz okoline Debra primolaze svaki čas ustanci. Na bojnom polju ina sada oko 10.000 ustaša.

Wekerlove punktacije. Otrag malo dana držala je Tomaševića delegacija u Pešti viećanje glede svog stanovišta prama Khuenovoj vladi i tom prigodom razpravljala razna pitanja u odnosu između Hrvatske i Ugarske. Tako je na red došlo i pitanje investicije, a usljed toga se povela i rieč o punktacijama sporazuma, koje su se navodno bile utanačile g. 1907 između Wekerle-Kossuthove vlada i koalicione delegacije iz Hrvatske. U tim punktacijama bila su normirana razna viešća pitanja, te je ova koalicija iznosila pred narod kao svoj veliki uspjeh. Na to je ustao ban Tomašić i o predmetu se izjavio: da je prigodom svog nastupa na bansku stolicu bio izjavio, da on smatra spomenute punktacije obvezatnim i za sadanju magjarsku vladu. No kad je došlo do preloma između njega i koalicije i kad je ova s punktacijama počela operirati protiv njega, on se za tok stvari interesovao i proučio dotične spise, ali nigdje ništa ne našao.

Na to su izjavili bivši ban Pejačević i podban Nikolić da spisi postoje.

Iz tih spisa proizlazi, da su se u Pešti pregovori faktično vodili i da su punktacije bile zapisnički utvrđene, ali na zapisniku nema nikakvog potpisa, zato punktacije nisu obvezatne.

gradjane Trogira, koje bijaše primio u svoju osobitu milost i zaštitu; uzalud se je gazio prokletstvom Šibenčanima i uništavao odabiranje i posvećenje njihovog biskupa, Filip biskup Ferma i apostolski poslanik u Ugarskoj i Slavoniji, Šibenčani ne popustiše, te se Pavao, premda nezakonito, uzdrža na svojoj stolici.

Trogirani imajući uza se papu i kralja, bili su u neprijateljstvu sa Šubićima, sa Splječanima i sa Šibenčanima.

U Šubiće, Splječane i Šibenčane pristali su i hrvatski velikaši (Spalatenses et Sybenzani nobilitibus omnibus et potentioribus Sclavontiae sociati contra civitatem Traguriensem), pak zahtjevali, da trogriski biskup priznade neodvisnost šibenske biskupije i njezinog biskupa Pavla i da občina povratu sve zemlje i posjede, što su nekada pripadale spljetskoj nadbiskupiji. Ne povrate li, ne samo da će imanja Trogirana pustošiti, nego i sam grad s temelja razoriti.

Jamačno je ban Pavao Šubić bio na čelu čitavomu pokretu.

Kod takih neprilika kralj Ladislav skine kneza Pavla s banske časti, te god. 1275. imenovao za bana Hrvatske i Dalmacije Nikolu, sina slavnoga Stjepana, koji je bio banom u vrijeme Bele IV.

Nikola radio je oprezno, te podje mu za rukom pomiriti Splječane i Trogirane; nastojao je

Povjest grada Šibenika.

Piše pop Petar Kaer.
(Nastavak).

Isti tadašnji spljetski nadbiskup Ivan nije mogao mirnom dušom to gledati, pak zamoljen od trogriskoga biskupa Kolubana odluču pohoditi Šibenik, da tu uredi svećenstvo i ukloni nerednosti i zloporebe, koje su u njemu bile zavladale.

God. 1267. praćen od Kolubana i od hvarškoga biskupa, u prisutnosti Bariše, jednog skradinskog biskupa, a tada nalazec se u Šibeniku; opata benediktinaca sv. Stjepana Borovačkoga (de Pints, danas Sustipan u Spljetu), te drugih redovnika franovaca i dominikanaca, kanonika spljetske i trogriske crkve, započme crkvenu izragu proti izgrednicima, te bude pedepsan najprvo nadpop, pak opat sv. Nikole i opat sv. Marije na otoku Žirije; svećenike Tolka, Ivana i Mihovila, džakone Mihovila i Streku i podžakne Bogdana i Dobru.

Je li nadbiskup Ivan tim pedepsan izpravio čudoredje i stalnišio ponašanje šibenskoga svećenstva neznamo, nu recimo da jest, ali uz to moramo izvjestno kazati, da uzpork svih kazna i dobrih razloga nije mogao izbiti iz glave Šibenčana tvrdnu odluku i nastojanje, da se odcipe od trogriske biskupije i zatraže i nadalje dobiti posebnoga biskupa.

Radi ovog vodila se duga razprava te to pitanje nije još riješeno. Koaliciono novništvo danomice o tomu piše i dokazuje, kako su punktacije obstojale i kako su one i bez podpisa vodjene i obvezane. Svakako iz svega ovoga vidi se, kako je koalicija, kao u svemu, tako i u ovom, bezglavo i neoprezno radila, jer je sva prilika, da magjarski ministri namiču i u prevornoj namjeri ne htjedoše podpisa staviti.

Magjari i Rieka. Poznato je, da se magjarska javnost u zadnje doba osobito zanima za riečko pitanje. Ovo dana je jedan od najuglednijih magjarskih listova „Budapesti Hirlap“ o tom obširno pisao. Iznajući historijat Rieke spominje, kako je magj. vlada podupirala s početka Talijane protiv Hrvata, jer se činilo, da su tamo Talijani u većini. Dalje nastavlja: „I danas imade Rieka zaista obilježje talijansko. Nu to je samo po spoljašnosti. Za pravo je na Rieci danas najviše Hrvata. Nu i i riečki Talijani nisu se diljem godina pokazali podatnim prijateljima Magjara. Svojom su politikom često pokazivali Magjarima i neprijateljske strane.

Za nedavne razprave u saboru naglasili su mnogi političari, da je jedina pametna politika na Rieci, ako se podupire talijanstvo. Međutim to je anahronizam. Ugarska mora s tom politikom prekinuti. Danas talijanstvo Rieke brojno opada, a magjarsko brojno raste. Čemu dakle podupirati na Rieci Talijane, da se šire i da im se daje sve veća vlast i to onim Talijanima, koji su prosvjedovali protiv magjarskih zakona i koji isto tako mrze Magjare, kao i Hrvate, samo što to glasno ne kažu. Prava i jedina magjarska politika na Rieci mora da bude: podupirati Magjare.

Deak je u svoje doba podupirao Talijane na Rieci. Ali onda je on mogao birati samo između Talijana i Hrvata. Dakle je mudro izabrao Talijane. Ali danas Magjari više ne trebaju Talijane. Danas imade ugarska vlada nastojati, da što više Magjara preseli na Rieku i da ih ondje podupire, da to vodi čisto magjarsku, a ne talijansku politiku. Vremena su se promijenila, te i pravde i pravice se mienjaju. Sad je našlo vrijeme, da se na Rieci započne nova politika, politika čisto magjarska. Samo onda bit će Rieka zaista magjarska, ako joj se daje magjarsko obilježje, i ako se ondje podupire magjarsko, a nipošto talijansko občinstvo.“

Prema izgledu kao da se na Rieci misli uvesti novu eru. I ovog puta Magjari kao i uvijek odaju svoju himbenost. No da li će im za rukom poći Rieku magjarizovati, o tom će biti još govora. Budu li Hrvati riečki kao dosad nekog i mrtvi, moglo bi se i to čudo dogoditi.

Iz grada i okolice.

Vojnički koncerti u „Velebitu“ kroz večeri nedjelje i ponedjeljka vrlo su uspješni. Udarali su se vrlo liepi komadi i izabrani. Glazba izvrsno udara te je pokazala vrlo dobru školu. Obvedve večeri „Velebit“ je bio prepun občinstva, koje je čestim pljeskom nagradjivalo glazbare.

Kroz minula dva Uzkrnsna blagdana u našem gradu bilo obilje zabava. U jednoj večeri na tri mjesta. A svugdje občinstva na pretek. U obće se opaža kroz ovo nekoliko zadnjih godina veliki napredak u društvenom pogledu. Šibenik se danomice razvija u svakom pravcu te nam je milo i ovo zabilježiti.

takodjer, da pomiri Trogirane sa Šibenčanima, nego tu su mu na putu bili bribriski knezovi, koji su svom snagom radili, da u tom hrvatskomu gradu ostane biskupija i tako Pavao Erizo, kao odabrani i posvećeni biskup šibenski, vladao za punih trinaest godina samosvojno duhovnim pridjelom, te obavljao biskupske čine, uz biskupske časti i vlasti, ne pripoznavajući trogriškoga biskupa nego za svoga druga, a spljetskoga nadbiskupa za svoga prvostolnika.

Još za živa Ladislava god. 1285. boravio je šibenski knez Juraj Šubić neko vrijeme u Napulju kod kralja Karla II.

Juraj u tog prigodi nije zaboravio preporučiti kralju šibenskoga biskupa, te upotrebljavao dvorski upliv kod sv. Stolice, e da isti ne bude skinut sa svoje časti i vlasti.

Nemamo istina o tomu pisanih dokaza, ali sva je prilika, da se je o tomu radilo, jer kroz punih trinaest godina visila je pravda, niti je sv. Stolca riešla priziv trogriškoga biskupa protiv Šibenčanima, niti je on kroz to vrijeme pristupio u Šibenik, da kao biskup obavi svoje pastirske oblasti i dužnosti.

God. 1287. umre biskup Pavao, te je sva prilika, da je ukopan u staroj stolici krkvi sv. Jakova. O djelovanju tog prvog nezakonitoga šibenskoga biskupa nije nam doprila nikakva pisana uspomena, premda ih je moralo biti, nego na žalost poginuhe uz drugih dragocjenih uspomena u požaru

Na oprez! Preksinoć na predstavi u kazalištu dva puta skoro da se nije pojavila vatra. Jednom jer se zapalio jedan fenjer, a drugi put radi neke griješke na elektrici. Ovo nas nuka, da upravu kazališta upozorimo, kako je premalo, da za vrijeme predstava nadziru kazalište samo četiri vatrogasaca, jer oni ne mogu svugdje dospjeti. S toga je u interesu i uprave kazališta a i, glede sigurnosti občinstva, da bi se veći broj vatrogasaca uvelo.

Prvi ljetni ribolov. Nočas su ribari ribarske Zadruge u Prvic Lucu uhvatili 3.000 kg. srdjela, koje su prodali na našaj ribarnici po 60 para. Bilo sretno!

Obrtno-potrošna zadruga. Kako smo već javili drugi dan uzkrsa u ubavom Zablacu držala se je skupština za osnovanje „obrotno-potrošne zadruge“. Istoj je sudjelovao i revizor naduč. Belamarić. Skupština je vrlo liepo uspjela, te je u Zadrugu odmah stupilo 50 drugova, koji razpolazu sa gotovinom od 40.000 K. Birana je i prva uprava i to: Marko Ležaja p. Ante, ravnatelj, Ante Aleksa Antin, zamjenik ravnatelja, Ive Dodić Ivin, Grgor Ante p. Tome, Frane Matušar p. Stipe, kao viećnici. Cvala i napredovala!

Zabava u soku na Uzkrni ponedjeljak izpala je vanredno liepo. Sama predstava svojim sadržajem izazivala je buru smieha, dok su uprav komične maške dvaju „kumeka“, gg. K. Novaka i F. Delfina, na prvi pogled uprav nagonile na smieh. Neke zgodne i prigodne upadice začinile su šala. Uobće igralo se vrlo dobro. Gđjica. I. Grubišić kao Maca iztakla se otvorošču i jednostavnošču. Spomenuta dva „kumeka“ bijahu „non plus ultra“ komičnosti. G. Dellagiovanna kao Treputić znao je biti vrlo ozbiljan . . . impozantan . . . i tragičan. G. R. Delfin u ulozj ljubavnika pokazao se je prokušanim dilentantom. Ukupno, ponavljam, vrlo liepo.

Publike je bilo sva sila te je nakon prestave plesni vječit vrlo živo trajao do ponoći.

Kazalište „Mazzoleni“. U nedjelju davao se je prvi komad, „Rigoletto“. Kuća je bila sva razprodana, jer se je mnogo očekivalo, prama obećanjima, koja su se gradom širila. No čim se je zastor digao i čim su se prvi glasovi čuli, nastupilo je u občinstvu razočaranje. Tenor g. Frassi, premda se je vidjelo koliko se napreže, da svojoj ulozj udovolji, ipak je odmah pokazao, kako opera nije polje, na kojem on može uspjevati. Istoimeni dimnutiv možda ga ne bi izvrzao neugodnostima, koje pjevača zadesuju, kada neodovoljava publici! Primadona Iris Monetti nije pojava za pozornicu, a njezin glas može brati aplauze u sasna drugom ambijentu. Zato pljesak nekih njoj namijenjen bio je kontrastiran od psikanja i usukavanja sa mnogih strana. O samoj izvedbi ne mislimo pisati nikakove kritike, jer ne zaslužuje. Samo izičemo, da je bariton g. Rossi di Castelnuovo jedina dobra sila, premda gdje gdje hrpav, uz baska g. A. Nicolini, te da su njih dva spasla — situaciju. I sam orkestar pokazuje prazninu i da ima potrebu škole. O koru ne ćemo niti govoriti, jer ga nismo mogli skoro ni čuti.

Incenacija je bila dosta čedna. Naumice smo ovdje bili bez dlake na jeziku, da se jednom stane na put tome, da se što mu drago u naš grad dovodi. Ako se

biskupske kancelarije, koja se dogodi god. 1380. tako, da želiš li što izpiti iz biskupskoga arhiva, ništa ne možeš naći, što je bilo prije te godine, pak je opet i druga praznina sve do god. 1443., kojom počinju uredovni spisi biskupske uprave. **20. Leonard Faletro-Faliero drugi odabrani Biskup Šibenika.**

Poslie smrti biskupa Pavla ponoviše se stari nemiri između Šibenčana i Trogirana.

Šibenčani odabraše za svoga novoga biskupa *Leonarda Faletro ili Faliera*, mletičkoga vlastelina i dotadašnjega župnika crkve sv. Angjela u Mletcima, koji se prvi časti i dodje u Šibenik.

Tadašnji trogriški biskup Grgo Makinaturo, rodjeni trogirinin, potuži se proti tomu nasilju spljetskomu Prvostolniku Ivanu.

U svibnju te iste godine dodje Nadbiskup Ivan u Trogir, te sastavi pismo u kojemu očituje, da je pod pritiskom svjetovne vlasti (Šubića) i da spasi život, bio nazad trinaest godina pripoznao Pavla Erizia sa šibenskoga biskupa, posvetio ga, i u časti i vlasti potvrdio, ali da se sada kaje za sve zlo što je bio učinio, i da pripoznaje da šibenska crkva pripada duhovnoj oblasti trogriškoga biskupa.

Pokriplejen tom izjavom i svjedočanstvom, biskup Grgur spremao se da ode glavom n Rim, da izvostji kod sv. Stolice prava svoje Crkve i Biskupije.

ne može dovesti pristojnu operu, onda neka se ograniče prama prilikama.

Interes za Dalmaciju i Šibenik. Ministarstvo za javne radnje šalje ovih dana u Dalmaciju dva svoja činovnika, da pospješe riešenje raznih pitanja, spadajućih u njegov resort. Čuje se, da će između ostaloga *proučiti stanje domačeg tkalačkog obrta u Šibeniku, gdje odavna davne III-čega reda sv. Dominika živu od toga obrta i u njemu podučavaju šibenske žene.* — Samo da ovo ne bude obična turistička vožnja.

Dr. Derschatta, bivši ministar željeznica, današnji predsjednik austrijskog „Lloyda“, nakanio je ovog ljeta proputovati Dalmaciju i zadržati se u većim mjestima, osobito u Zadru, gdje se je rodio.

Upravno vieće Obrtničkoga društva za Moravsku zaključilo je prošle sedmice, da će ovog ljeta prirediti veliko naučno putovanje po Dalmaciji, Bosni i Hercegovini. Za putovanje po Dalmaciji društvo će najmiti posebni parobrod.

Ribarstvo-koraljska zadruga. Ova toli potrebita zadruga osnovala se je jučer sa sielom u našem gradu. Predsjednik je jednoglasno biran zastupnik Dr. Dulibić, a njegovim zamjenikom prečasnii kanonik Don Ivan Bjažić, viećnici su: Marijan Selestirn, upravitelj lučkog ureda, Vicko Belamarić nadučitelj i Ive Ljuba Bjažić koralja iz Zlarina. U nadzorni odbor izabrani su: Dr. Ivo Krstelj nač. grada Šibenika kao predsjednik, Ante Adam velposjednik u Zlarinu podpredsjednikom i Mate Antić posjednik u Zatonu kao viećnik. Dok ćemo se što prvo potanje baviti ovom toli korisnom i potrebitom ustanovom, danas možemo reći, da sama gornja lica nam jamče siguran uspjeh oko podignuća ne samo našeg ribarstva u okolič, već i to da će naš koraljski, do sad zapušteni može se reći obrt, dovinuti se do onog stepena do koga bitli morati u jednoj prosvjetljenoj državi.

Pokrajinske vesti.

Umiljatost bivšeg cetinskog paše. Sinj, o Uzkrsu: Jedan težak iz iztočne Cetine bio u Varošu, došao kući i ljudi pitaju ga: što je nova Ivane u Sinju? On odgovara: svega, a najnovije to, da šjor Piero Tripalo nose modre gaće naše tezačke. Pitaju ga dalje ljudi: kako to? jer im je začudna stvar. On im odgovori: evo kako. Gdje vidi šjor Piero kojeg tezačka, pozdravi ga i šeta s njim, a to je sve radi izbora, koji se primiču.

Dobro gre i našem šjor Tomi, jer proda više rakije. Dovede naš Piero u Tome tezačka, te tu naredi da piju, a Tome reče tezačima: Vidite ljudi, tko bi se našao u Sinju, da vami ovako plaća piti kao naš šjor Piero?

Baš biedni čine sebi slabu reklamu, kad se ovako hvataju slabih djela.

Težak, koji se je napio. S.

Anarhija u Gornjem Primorju. U Bačini je anarhija od kada je P. Andrijašević 15 veljače za načelnika. Mušu grabe u: Velikoj Bačini, Babešiću, Zajasan, Ploča, Sinokoše, Bačina itd. i to njegovi pristaše: lugar, glavar, pristav, arambaša, poJarambaša, rondari itd. a pravašim se ruži vlastništvo, kao što Mati Bogunoviću p. Ante na Rožje.

Kroz ovo malo vremena bila su dva uzludna i suvišna seoska zbora 6 ožujka i 4 travnja. Komisije su na dnevnom redu, koje su učinili prvu Josu Antić, drugu P. Andrijašević, načelnik, treću F. Marušić i J. Virkić, obč. predsjednici; treba para!!!

Po selu oblazila je ronda a pristojba je danju arambaši K 10., a rondarim K 5. Treba svoje pomoći!!! Hoće li to svršiti bez težkih posljedica? Jadna Bačina što si dočekala! Ta na nju se sipaju svi nameti.

Zli jezici govore, da je P. Andrijašević načelnik, umetnuo u zapisnik sjednice obč. vieća, što ne bilo na dnevnom redu, u priloz svoga miljenika Blaža Krilića, glavara Bačine radi muše.

Bili bi znatijelni doznati, što je na stavi. a P. Andrijašević mogao li u tom dati razjašnjenja.

Odobreni promienjeni statuti društva „Dalmatia“. Vlada je odobrila promienjene statute austrijskoga parobrodskoga društva „Dalmatia“, koji su bili promienjeni zaključcima akcionera ovoga društva 28 novembra 1910.

Razne vesti.

Plemeniti kažnjenik. Četiri crnci u sjevernom dijelu Australije bila su osumnječena, da su počinili provalu u jednom nastau, da dodju do živeča. Zato su pohvatani, pak ih je imao okovane jedan stražar na konju odpremiti do „obilježje“ redarstvene izpostave — 370 kilometara. Kad su ova četiri crnci sa redarom

došla do obale rieke Roger, rekao im je oni neka preplivaju. Crnci su sa okovima na ruci to jedan za drugim i učinili. Sada zadje u vodu i redar, no valovi su ga zgrabili i zanesli zajedno sa konjem. Nastaje očajna borba sa elementom, konj se izmakne očajnim napomom i udara redara kopitom tako, da je ovaj onesvješten potonuo. U taj tren, u času najveće pogibelji, dogodi se nešto neočekivana.

Jedan crnac, makar jer imao okove na rukama, skočio je u biesne valove i nakon neopisive borbe izvukao je redara onesvještena iz rieke.

Za nagradu je ovaj plemeniti crnac pušten na slobodu. Pitanje je sada ne zasluži li crnac još i veću nagradu za svoje junačstvo, tim više što je bilo švoj četvorici vrlo lako umaci i prepustiti redara svojoj sudbini.

Jedna tatarska ženitba. — Mirovni sudac u Petragradu imao je ovih da odlučiti o jednom slučaju, za koji bi se dalo reći: „Bio bi vrlo veseo, samo da nije tako žalostan“.

„St. Peterburg Herold“ priča o tome po prilici ovako:

Mirovnom sucu je došla Dionora Šabai i tužila svoga muža Abul-Šabai-a, da ju je zlostavio i osakatio. Ona traži 150 rubalja odtšte. Abul tvrdi da je nevina.

„Ali vi ste tukli svoju ženu“.

„Jesam, tukao sam je.“

„I ruku ste joj izvinuli“.

„Jesam, ruku sam joj izvinuo.“

„Dakle ste onda ipak krivi.“

„Ne, nisam kriv. Jer ja sam to učinio jedino radi raztave. Kad nas tata je teško, skoro nemoguće, izposlovao raztavu braka. Sa mnom se je dogodilo ovo: Živim u Petragradu evo već šesta godina kao kočijaš. Prošle godine pozvao me je otac kući da mi ostine. Odabrimo je za me Muhalovu kćer. Mi Tatari vidimo zaručnicu tek iza vjenčanja. Ali ja sam znao da su u Mulaha dvije kćeri, koje sam vidio, dok su još bila djeca. Mladja Marianka je vrlo liepa, a starija — evo je vidite gospodine suče — ukriava, zarakova. Upravo pozli onome, tko je vidi. Pregovario sam sa Mulahom. Za Marianku tražio 300 rubalja, a Dionoru daje za 100 . . . no ja je ne bi uzeo ni da mi pokloni. Sporazumjeli smo se za 150 rubalja za Marianku, ali kod vjenčanja su mi podmetnuli osu. Kada sam opazio prevaru, uzbesnio sam. Poslao sam je kući ocu, a ona ne će da ide. Onda sam pograbio batnu i sada je išla. Otac ne će, da je uzme i ona se vrati natrag. Tako sam se dva mjeseca mučio s njome. Sve sam joj tielo išarao modricama — er sam postao gori od divlje životinje. Ali otac ne će nikako da je uzme natrag. Počeo sam moliti, da nas raztavi, ali on ne će. Onda sam odlučio, da je osakatom, jer onda imam pravo da uzmem u kuću drugu ženu, ako je moja sakata. A ako ne ide, još ću je ubiti.“

Niemo stoji Dionora pred svojim mužem. Sudac uzme rieč i osudi Abul Šabai-a na tri mjeseca zatvora i 150 rubalja odtšete Dionori.

Uzmite

kada ste nahladjen, pun sline, proti hunjavici i težkom disanju Feller-ov m. d. M. „ELSAFLUID“. Mi se osvjedočismo sami kod boli prsiju, vrata i drugih bolesti o njegovom ljekovitom, kašalj ublažujućem i okriepljućem djelovanju. 12 bočica stoji K 5, 24 bočica 8 K 60 fil. Proizvadjak je samo ljekarnik E. V. Feller u Stubič, Elsatrg Br. 264 (Hrvatska).

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlastnik, i izdavatelj i odgovorni urednik: Josip Drezga.

40 kruna

tko hoće sigurno i stalno na lagan način sedmično da zasluži, neka pošalje odmah svoju tačnu adresu na firmu L. Schaechter, Beč XVI/2. Postamt 50° 104.

Oprez!

Društva „Papir Abadie“.

Pošto se u posljednje vrijeme ponovile razne imitacije naših općepoznatih i obiljubljenih tuljčica

RIZ ABADIE (Riz doré) molimo naše p. n. mušterije, da paze točno na ime Abadie, koje se nastoji sa raznim drugim riečima nadopuniti. **Mi opominjemo prije kupovine** na lošu imitaciju, jer ćemo protiv imitacija sa svim sudskim sredstvima postupati.

DRUŠTVO „PAPIR ABADIE“

OBJAVA.

Donosi se do javnog znanja, da nije izključena mogućnost, da se eventualno proda erarska zgrada u Šibeniku zvana „Palazzo del conte“ čest. zgrad. 54., 55., 56., 57. i 58. Oni, koji bi reflektirali na kupovinu te zgrade, mogu podnijeti dočimne pismene ponude najdalje do 20. maja 1911. c. kr. financijskome tajniku Kamilu Bötneru u Šibeniku, naznačivši u njima tačno iznos što ga kane nuditi.

Buduć ipak, da bi se pomenuta zgrada prodala jedino kad bi se financijski uredi, što su sada u njoj, mogli smjestiti u druge lokale za njih zgodne, nudilac osim ponude za kupovinu treba da podnese u isto doba i ponudu za smještenje tih ureda, naznačivši najnoviju, što bi zahtijevalo za odnosne lokale i priloživši dočimni nacrt.

Eventualne dalje obavijesti i razjašnjenja mogu se zatražiti ustmeno u gore imenovanog financijskog tajnika svaki dan od 9 sati p. p. do podne.

Upozoruje se pak, da podpisano ravnateljstvo ne uzimlje na se nikakvu obvezu usljed ponuda, što bi se prikazale.

C. k. pokrajinsko financijsko ravnateljstvo.
Zadar, 6. travnja 1911.

Br. 1689/911.

Na znanje našem učiteljstvu.

Usljed zaključka občinskog Vijeća 1. lipnja 1910. donosi se do javnog znanja, da je učitelje, koji bi se primili službe pri jednorazrednim mješovitim pučkim školama u Rupama i Sonkoviću, doznačena godišnja pripomoć od 200 kruna svakom, koja će biti izplaćena iz ove občinske blagajne u dva obroka i to I. na početku školske godine, a II. na svršetku iste.

Upozoruje se, da je Rupe najveći odlomak ove občine, koji broji 1300 stanovnika, a nalazi se na okupu.

U selu stanuje župnik i c. k. oružnička postaja, a ima mesarnica i više dućana potrebitih za obškrbu.

Škola i učiteljski stan sad je namještena u privatnoj kući, a u sjednici občinskog Vijeća 22. t. g. zaključeno je, da se sagradi nova školska kuća za dvorazrednu školu sa stanom nadučitelja i besplatno za drugu učiteljsku silu — jer to zahtijeva broj djece — te će gradnja biti dovršena do svršetka školske godine 1911/1912.

Selo Sonković u neposrednoj je blizini grada Skradina.

Školska je kuća tek sagradjena na krasnom položaju i providjena udobnim stanom za učitelja, koji se sastoji od 3 sobe, blagovaišta, kuhinje i dvorice.

Od občinskog Upravitelja.
Skradin, 11. travnja 1911.
Načelnik: Mudražija. Prisjednik: S. Kristić

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, cijena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

Tiskanice

za občine i župske urede — dobivaju se — uz vrlo nisku cijenu u Hrvatskoj Tiskari — Šibenik

Jzvanredna prigoda kupnje!

Podpisana tkaonica ima na raspoloženje 80.000 komada razne tkanine za izvanredno snižene cijene, koje franko odašlje: kanafas laneni 120 cm široki K 1.25 za m. „ pamučni 120 „ „ 1.05 „ „ „ 100 „ „ „ 1.15 „ „ „ 100 „ „ „ —97 „ „ „ 82 „ „ „ —94 „ „ „ 82 „ „ „ —86 „ „ „ 82 „ „ „ —79 „ „ „ 82 „ „ „ —75 „ „ „ sifon pamučni 80 „ „ 1.25 „ „ „ 140 „ „ „ 1.25 „ „ „ 170 „ „ „ 1.45 „ „ „ 150 „ „ „ 1.65 „ „ „ i laneni 90 „ „ 1.50 „ „ „ II „ 90 „ „ 1.60 „ „ „ 1/2 „ 90 „ „ 1.15 „ „ „ džepni rubčići „ „ 1.50 tucet

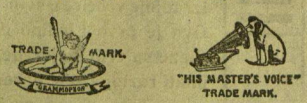
Tko naručiva u velikom dobiva 10% popusta.

Jaroslav Kocian

— Tkaonica i odpravništvo —
Kronove u Met. (Česka).

Najsavršeniji gramofoni i ploče

sa svakovrstnim komadima osobito hrvatskim providjeni znakom „Andjoo“

Dobivaju se u knjižari i papirnici:
IVAN GRIMANI
ŠIBENIK, GLAVNA ULICA.
Šalje na zahtjev cijenik i popis komada-badava.

Hrvati i Hrvatice! Pomozite družbu Sv. Cirila i Metoda!

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kineških srebrarija žlica, viljuška i noževa.

Zajamčena izradba sa 90 grama čistog srebra. Pečata. Svake vrsti rezbarije u kojoj mu drago kovini.

Bogati ilustrovani cijenik. Tvorcičke stalno čine. Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

Kupujte ništa drugo proti

Kašalj

nahladu, hunjavicu, katar i grčevitom kašlju do li

Kaiser'ove Prsne karamele

(su tri jelo) koji su ugodna teka.

5900 vjerodostojno popraćene svjedočbe liječnika i privatnika zajedniču sjeguran uspjeh.

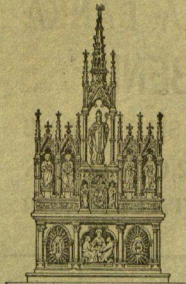
Jedan omot 20 i 40 filira. Jedna kutija 60 filira.

Na prodaji drži:

Carlo Ruggeri, cent. drogerija i Vinko Vucić, drogerija
12—24 u Šibeniku.

INSAM & PRIMOTH St. Ulrich, Groeden (Tirol).

Utemeljeno godine 1820.

Više puta nagradjeno.

Švibanjska pobožnost i blagdan Srca Isusova.

Ilepi za, uspomenu izradjeni kipovi DJEVICE MARIJE i PRESV. SRCA ISUSOVA umjetnički iz drveta izradjeni i polyhromirani.

Osim toga sve crkvene umjetničke radnje.

Katalog badava i franko. Naružbe i pakovanje izvršuju se franko.

Papier à Cigarettes

ABADIE

VELIKA ZLATARIJA Gi. PLANČIĆ

Vis-STARIGRAD=Velaluka

Mužki

koji hoće, da očuvaju svoju kosu od peruta, od opadanja i da ne osjede, a žele, da im kosa bolje raste i gušća bude, neka upotrebljava

STECKENPFERD BAY-RUM (Znak Steckenferd) od BERGMAN & COMP. Tetschen a. E.

u flašama po K 2.— i K 4.—. Dobiva se u svim ljekarnama, drogerijama, parfumerijama i brijačnicama.

SINGER

„66“

— ŠIVAČI STROJ —
NAJNOVIJI I NAJSAVRŠENIJI.

SINGER

— ŠIVAČI STROJEVI —
SINGER MOGU SE DOBITI SAMO U NAŠIM VLASTITIM DUĆANIMA.

DRUŽTVO SINGER A. D. ZA ŠIVAČE STROJEVE

ŠIBENIK — GLAVNA ULICA.

Na zahtjev šalju se sve upute. Uzorci vezova kao i šiveni uzorci šalju se badava i franko.

Okrepiljujuće sredstvo za želudačne slabosti

za tim za takove, koji su si poremetili djelovanje želudca, bilo prehladom ili neumjerenošću, bilo uživanjem slabe, teško probavljive, prevruće ili prehladne hrane, te si time navukli grčeve, nadimanje i razne želudačne bolesti, pruža

Baldrianum dr. Engel-a

osobitu pomoć.

Baldrianum pomaže osobito u začetku bolesti, jer predusreće teške posljedice kao bezanalicu, vrtoglavicu i druge preznake nervoznosti.

Baldrianum je učinjen od najboljeg Samos-vina, djelatnog korenja iz sladoracé od tresnje i maline. Poradi svog sastavka čini Baldrianum redovitu stolicu i okrepiljuje uobće cijeli organizam.

Budući da ne sadrži nikakvih štetnih sastavaka, mogu ga bez pogibelji, koji slabi bolesnici toli djeca, bezbrižno upotrebljavati. Uzima se u jutro i u večé mala žličica. Djeci i slabijima razriedjuje se toplom sladornom vodom. Dobiva se u ljekarnama Šibenika, Skradina, Drniša, Plesna, Biogradna na moru, Benkoveca te cijele Dalmacije velika boca 4 K, manja 3 K.

Ljekarne u Šibeniku razaišljaju 3 i više boca Baldrianum Dr. Engela uz snižene cijene po cijeloj Austro-Ugarskoj.

Pazite na patvorine!

Traži se jednostavno:

Baldrianum Dr. Engel-a.

Uspješno je oglašivati u „Hrvatskoj Rieči“ !!!

Austrijsansko parobrodarsko društvo na diionice

„DALMATIA“

udržava od 16. jula 1910. sljedeće glavne pruge:

- Trst—Metković A (poštanska)
Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5 sati posl. podne
povratak svake subote u 6 sati prije podne.
- Trst—Metković B (poštanska)
Polazak iz Trsta u četvrtak u 5 sati poslie podne;
povratak svake sriede u 6 sati prije podne.
- Trst—Metković C (poštanska)
Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati poslie podne;
povratak u četvrtak u 6 sati prije podne.
- Trst—Korčula (poštanska)
Polazak iz Trsta u utork u 5 sati poslie podne
povratak u ponedjeljak u 6 sati prije podne.
- Trst—Šibenik (poštanska izmedju Pule i Zadra)
Polazak iz Trsta svake subote u 6 sati prije podne;
povratak u četvrtak u sati 12.45 poslie podne.
- Trst—Metković D (trgovacka)
Polazak iz Trsta svake nedjelje u 6 sati prije podne;
povratak svake nedjelje u 6 sati prije podne.
- Trst—Vis (trgovacka)
iz Trsta u četvrtak na polnoć;
povratak svake sriede u 8 sati prije podne.
27.VII.10

PRODAJEM SVAKOVRSNIH KOŽA NA MALO I VELIKO. PRIMAJU SE I PISMENE NARUŽBE IZ VANA UZ POUŽEĆE, A POZNATIM I

BEZ POUŽEĆA DO IZMINUCA UTANAČENOG ROKA IZPLATE. ::

MADEM VELIKU ZALIHU GOTOVIH CIPELA I RADIONIČU SVAKOVRSNE OBUEE I OPANAKA. IZRADIJUE SE BRZO I TAČNO PO NAJFINIJE I NAJMODERNIJE SISTEMU. PODPISANI SE OSOBITO PREPORUČUE GG. ČINOVNICIMA, C. KRALLJ. VOJNIČTU, ORUŽNICIMA I FINANCIJAL. STRAŽARIMA. PRODAJE SE TAKODIER I NA MIESEČNE OBROKE.

AUGUST ŽIGON — ŠIBENIK

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralka DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2,000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIZICE U KONTU KURENTU
I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA
INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DE-
VIZE SE PREUZIMLU NA JKULANTNIJE. IZPLATE NA
SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE
- - - BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE. - - -

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERET-
NICE, ZALOŽNICE, SREČKE, VALUTE, KUPONE.
PRODAJA SREČAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE.
OSJEGURANJE PROTI GUBITKU ŽRIEBANJA. REVI-
ZIJA SREČAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA-BEZPLAT-
- - NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA. - -

Velika tvornica tjestenine i mlinice za raznu hranu.

Pomoću najmodernijeg motora
proizvadjaju svake vrsti ovog je-
stiva od najboljeg marsejskog
griza kao i od dobrog i najfinijega
::: pšeničnoga brašna. :::

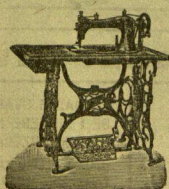
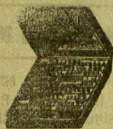
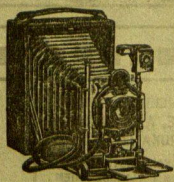
**Tvrđka Ivan Šupuk i brat
Šibenik**

Knjižara i papirnica

Ivana Grimani-a - Šibenik

preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor hrvatskih, njemačkih, talijanskih i
francuzkih knjiga, romana, slovnica, rječnika, onda pisanih sprava, trgovačkih knjiga,
uredovnog papira, elegantnih listova za pisma i razglednica. Prima predplate na sve
hrvatske i strane časopise uz originalnu cijenu sa tačnim i brzim dostavljanjem
u kuću — Velika zalihama svakovrstnih topljivih, cviker-naočala od najbolje vrsti
leća u svim gradacijama.

Vanjske naručbe obavlja kretom pošte.

Skladište fotografiranih aparata i svih nuždrenih potrebitina. — Preuzimlje naručbe
svakovrstnih pečata od kaučuka i kovine. — Skladište najboljih i najjeftinijih
šivaćih strojeva „Singer“ najnovijih sistema.

Velika tvornica voštanih svieća na paru Vladimir Kulić - Šibenik

Preporuča svoje proizvode p. n. gg. župnicima, crkvinarstvima
i bratovštinama.

Nagrađena prvorazrednom diplomom i zlatnom medaljom
na rimskoj izložbi poljodjelstva i obrtnih proizvoda.

Hrvati! Pomozite „Družbu sv. Ćirila i Metoda“!

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

- ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). -

Tvornica je uređena sa svim potrebnim strojevima
Izradjuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama.
Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste.
Cijene su vrlo umjerene, te domaći potrošaoci ne će
imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe
se iz vana.

- - NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. - -

NAJBOLJI NAMJEŠTAJI SNAGE

kao što su motori na plin (gas), benzin, žestu, kameno i sirovo ulje, na mršavi plin,
za obrt. poljodjelske i električne namještaje snage proizvodja

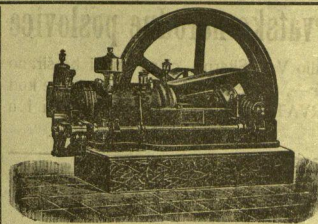
Draždjanska tvornica

- - motora na plin - -

(A. G. Dresdner Gasmotoren-Fabrik)

Tražite cijenike i proračune hadava.

Dopisivanje hrvatski, talijanski, njemački i
slovenski.

Izključivo glavno predstavništvo, kamo valja upravititi sve upite:

EMANUEL i OSKAR KRAUS

Tehnička poslovnicu TRST, Via San Nicolo 24.

HRVATSKA TISKARA

(Dr. KRSTELJ i drug - ŠIBENIK)

IZRADJUJE SVE TISKARSKJE PO-
SLOVE VRLO UKUSNO, A UZ NAJ-
UMJERENIJE CIENE.